

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต และความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทยเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และช่วยสร้างบุคลิกภาพของคนไทยให้มีความเป็นไทย ดังนั้นคนไทยจะต้องมีความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา หมั่นฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้สิ่งต่างๆ และการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ. 2545 : 3) นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (วรรณิ โสมประยูร. 2553 : 229)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับของหลักสูตรทุกระดับ ทั้งระดับหลักสูตรประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ และต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ (กรมวิชาการ. 2544 : 5) โดยหลักสูตรกำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษาและสาระวรรณคดีและวรรณกรรม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์สำหรับกลุ่มสาระต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจเพื่อที่จะอ่านออกเขียนได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากภาษาไทยมีเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาถูกต้อง โดยหลักสูตรได้กำหนดหลักภาษาไทยไว้ในสาระที่ 4 เน้นให้ผู้เรียนทุกช่วงชั้นเข้าใจธรรมชาติของภาษา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษา นอกจากนี้ยังได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในหลักภาษาว่า ผู้เรียนควรเข้าใจธรรมชาติของภาษา และการนำ
ภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย (กรมวิชาการ. 2545 : 12) ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วง
ชั้นที่ 3 ของสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ภาษาไทย
ในการสื่อสารได้คล่องแคล่วว่องไวและถูกต้องตามแบบแผนของภาษา (กรมวิชาการ. 2551 : 25)

ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี จึงเป็นเหตุทำให้การขยายตัว
ของภาษาเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้ภาษาจนกลายเป็นปัญหา
สำคัญของการสื่อสาร ส่งผลให้การใช้คำผิดไปจากความหมายเดิม ทั้งนี้เพราะผู้ใช้ไม่ได้สังเกต
ความแตกต่างของความหมายคำแต่ละคำ จึงเกิดความสับสนในการใช้ (สนิท ตั้งทวี. 2538 : 4)
ในการสอนหลักภาษาไทย จึงควรสอนให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภาษา ควรที่จะระมัดระวังการใช้
ภาษาไทยให้ถูกต้อง แต่สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเฉพาะสาระที่ 4 หลักการใช้
ภาษา เป็นสาระที่นักเรียนไม่ชอบ รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนภาษาไทย ทั้งนี้เพราะเป็นการเรียนรู้
เรื่องหลักการและกฎเกณฑ์ ซึ่งโครงสร้างของคำในภาษาไทย ประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ
วรรณยุกต์ ตัวสะกดหรือบางคำอาจมีตัวการันต์ ส่วนประกอบเหล่านี้จะทำให้คำมีเสียงเปลี่ยนไป
และมีความหมายเปลี่ยนไปด้วย คำในภาษาไทยมีทั้งประเภทคำไทยแท้ มีตัวสะกดตรงตามมาตรา
และคำที่รับมาจากภาษาอื่น ได้แก่ ภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาทางยุโรปตะวันตก จะมีตัวสะกด
ไม่ตรงมาตราเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะเช่นนี้จึงเป็นปัญหาอีกประการหนึ่งสำหรับผู้เรียนภาษาไทย
ถ้าหากเรียนใช้ตัวสะกดไม่ถูกต้องจะทำให้สื่อความหมายผิดพลาด ไม่ตรงตามความต้องการ
(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552 : 20-21) จึงทำให้ผลฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ

จากการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเหล่าขาม (มูลนิธิศึกษาสงเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปี 2555 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับ
ที่ไม่น่าพอใจ คือ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58.46 และคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการใช้
คำพ้องรูปพ้องเสียง ซึ่งพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 49.84 สาเหตุที่ผลการเรียนรู้
ภาษาไทยยังไม่น่าพอใจส่วนหนึ่งอาจมาจากการเตรียมการสอนของครู และใช้สื่อประกอบ
การสอนที่ไม่สร้างความสนใจของผู้เรียน จึงทำให้ผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ครูผู้สอนต้องคิดหาแนวกิจกรรมให้นักเรียนเพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และเห็นคุณค่าของหลักภาษาไทย ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2533 : 1) ว่าวิชาหลักภาษาไทยมิใช่วิชา

ที่ยากเกินสติปัญญาของผู้เรียนจนถึงกับทำให้ท้อใจหรือเบื่อหน่าย หลักภาษาเป็นวิชาที่มีคุณค่า น่าสนุก และท้าทายให้ศึกษาค้นคว้าได้ไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าเราไม่มีหลักในการเขียนและอ่าน ภาษาไทยอย่างเป็นทางการ ระเบียบ เราจะสามารถสื่อสารกันด้วยภาษาไทยได้อย่างไร ถ้าวิไทยมิได้ ศึกษาหลักภาษาและวิธีแต่งคำประพันธ์ให้ถูกระเบียบของฉันทลักษณ์ เราจะมีวรรณคดีเป็นสมบัติของชาติได้อย่างไร ฉะนั้นเราคนไทยจึงจำเป็นและสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา หลักภาษาไทยให้รู้จริง ขอเพียงให้เริ่มต้นเรียนด้วยความสนใจและด้วยความศรัทธา เราก็จะ เห็นความสำคัญของหลักภาษาไทยแล้วเกิดกำลังใจที่จะศึกษาสิ่งที่ยากจะกลายเป็นง่ายไปเอง และเมื่อนักเรียนเรียนหลักภาษาได้ดีและใช้ภาษาได้ถูกต้องแล้ว งานอนุรักษ์หลักภาษาไทยไว้ ให้ยั่งยืนถาวรตลอดไปก็มีใช้สิ่งสุดท้าย ผู้วิจัยตระหนักความสำคัญของการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันมิให้นักเรียนผู้ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง และไม่สละสลวย ทั้งเป็นการปลูกฝังความคิด และค่านิยมของนักเรียนให้สังเกตการใช้ภาษาก่อนรับสาร ไม่ว่าจะผ่านสื่อทางใด ๆ ก็ตาม

ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แบบฝึกทักษะ เป็นเอกสารที่จำเป็น ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ใช้ในการฝึกทักษะการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี การสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อใช้ เสริมหลังจากการเรียนรู้เนื้อหาไปแล้ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ โดยลักษณะวิชาแล้วผู้เรียนจะมีทักษะทางภาษา ดีมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝนและกระทำซ้ำ ยิ่งได้รับการฝึกทักษะ ทำแบบฝึกหัด ได้ใช้ทักษะทางภาษามากเท่าใดก็จะช่วยให้มีทักษะทางภาษา มากขึ้นเท่านั้น ดังกฎแห่งผลของ ทอร์มันไดค์ (Thorndike) ที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดได้ดีเมื่อได้รับการ ฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2535 : 35-37) ดังนั้น หากได้มีการใช้แบบฝึก ทักษะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ น่าจะทำให้ให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาที่ดี สามารถใช้ ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในสาขาอื่นและขั้นอื่นต่อไป ซึ่งสอดคล้อง กับผลการศึกษาของ แครธรียา โพธิ์ศรี (2549 : 64) ที่ได้พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำพ้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้าน หนองบอน พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.93/83.33 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .6568 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำนึ่ง จันทะนันต์ (2553 : 89-91) ที่ได้ทำการวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน พบว่า แผนการจัด การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.83/83.89 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 60.27 นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังจากการทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากความรู้หลังเรียน ซึ่งแสดงว่ามีความคงทนเรียนรู้ และนักเรียนมีความพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนสนใจเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความคงทนในการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้ การสอนแบบกระบวนการปฏิบัติ ยังเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการทำงานที่เน้นการปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ และเจตคติที่ดีหลังจากทำกิจกรรมดังกล่าว ผลการศึกษาของ ชนะ ศรีบริกระโทก (2550 : 86-93) ; ชิดารัตน์ นวลมณี (2551 : 92-106) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างและทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ พบว่า ทำให้นักเรียนสนใจเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อวิชาที่เรียน

ด้วยเหตุดังกล่าวมาผู้วิจัยจึงเห็นว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงด้วยกระบวนการปฏิบัติ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและนักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะความสามารถในการอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงโดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 /80 มีลักษณะอย่างไร
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงโดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเพียงใด
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 /80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีทักษะการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเหล่าขาม (มูลนิธิศึกษาสงเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. ตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ทักษะการอ่านและการเขียน
 - 2.2.2 ความพึงพอใจในการเรียนรู้

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 18 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และทดสอบหลังเรียน (Post-test)

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หนังสือเรียน สาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่การเรียนรู้ที่ ท1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 4 และ 9 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 และ 9 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 1 หนังสือคำพ้อง ของราชบัณฑิตยสถาน (2540) คำพ้องที่เป็นปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนจากการประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาของศูนย์เครือข่ายสี่แก้ว-ป่อการ ผู้วิจัยได้นำคำเหล่านั้นมาจัดทำเป็นแบบฝึกทักษะภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 ชุด ประกอบด้วย

แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 คำพ้องรูป มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ กริ กรอด แคม ลรุ ตร เทว ปรัก ปักเป้า และปาน

แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 คำพ้องรูป มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ ผิว พยาธิ พลี เพลา มน วน สระ สาน เสม และแหน

แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 คำพ้องเสียง มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ กั้น กั้นต์ กาน การ กาล กานท์ เกียง เกียรติ โจทย์ และโจทก์

แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 คำพ้องเสียง มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ บาด บาศก์ พัฒน์ ภัทร พันธุ์ พันธุ์ พรรณ สันต์ และสรร

แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 คำพ้องเสียง มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ กช กฏ กฐิน กระถิน กบินทร์ กบิล กร กลอน กำนัน กำเนิด

แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 คำพ้องเสียง มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ คำ ฆ่า ชน ชล ทาส ธาตุ แปร แปล มุก มุข

แบบฝึกทักษะชุดที่ 7 คำพ้องเสียง มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ สาร ศาล สูต สูติ หาญ หาร ไหว้วาย อย่า หย่า

แบบฝึกทักษะชุดที่ 8 คำพ้องความหมาย มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่

(กลางคืน : รัต ราตรี นิสา รัตติกาล อันธกาศ) (เกิด : ชาตะ เกิด สมภพ อุบัติ ปฏิสนธิ)

(แก่ : ชราสูงอายุ เฒ่า) (โกลก : เห็ง ปด มุสา) (ดอกบัว : กช บงกช กมล โกมล โกลมุท

จงกลณี) (แผ่นดิน : ฐรา ฐราดล ไผท พสุธา ภูมิ เมพณี) (พระอาทิตย์ : สุริยะะ สุริยา สุริยัน
 อากาศร นคร ทิวากร ภาณูร่าไพ รวี รังสิมา), (พ่อ : ชนค บิดา บิดร บิดุเรศ ปิตุ บิดุรงค์)
 (เมือง : ธานี ธานีทร ธานี นครพารา นูรี) (อก : อูระ ทรวง อูรา)

แบบฝึกทักษะชุดที่ 9 คำพ้อง มีคำที่ใช้ในการฝึก ได้แก่ คนู ทิว สวิง สุก
 สก เกษียณ เกษียร จันท์ จันทร และจันท์

5. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้
 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design (สุรวาท ทองบุ.
 2550 : 55)

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ
 การอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีคุณภาพสูงขึ้นโดยใช้
 แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงด้วยกระบวนการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับ
 ฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงของนักเรียน โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ
 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ (Precision)
 ขั้นการแสดงออก (Articulation) ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization)

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีรูปและเสียงเหมือนกันหรือต่างกัน แต่ความหมายต่างกัน
 แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

คำพ้องรูป หมายถึง คำที่เขียนเหมือนกันแต่อ่านออกเสียงแตกต่างกัน และมีความหมาย
 ต่างกัน

คำพ้องเสียง หมายถึง คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนต่างกัน และมีความหมาย
 ต่างกัน

คำพ้องทั้งรูปทั้งเสียง หมายถึง คำที่เขียนเหมือนกัน อ่านเหมือนกันแต่ความหมาย
 ต่างกัน

ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถและความชำนาญด้านการออกเสียงได้เป็นคำ
 ที่มีความหมายถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
 พุทธศักราช 2542

ทักษะการเขียน หมายถึง ความสามารถและความชำนาญด้านการวางพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ ได้เป็นคำที่มีความหมายถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542

ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจ เต็มใจในการร่วมปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งวัดได้จากการสอบถามด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

แบบฝึกทักษะ หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทาง ภาษา

กระบวนการปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือปฏิบัติจริงโดยใช้ ร่างกาย ความคิด การพูด ในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ คือ ได้ความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ และเจตคติที่ดีหลังจากทำกิจกรรม

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียง โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้านกระบวนการและผลลัพธ์ที่จะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากคะแนน พฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน และคะแนนจากการทดสอบย่อยประจำแต่ละเนื้อหา ซึ่งต้องได้ คะแนนรวมเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากคะแนน การทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงหลังเรียน ซึ่งต้องได้คะแนนรวม เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน คำพ้องรูปพ้องเสียงโดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน กับคะแนนที่ได้จาก การทดสอบหลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะในการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงเพิ่มมากขึ้น และนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาภาษาไทยในเนื้อหาต่อ ๆ ไป
2. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. สถานศึกษาและครูได้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งช่วยพัฒนาความสามารถให้นักเรียนอ่านและเขียนคำพ้องรูปพ้องเสียงได้ถูกต้อง
4. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระอื่น ๆ และผู้ที่สนใจนำแนวคิดหรือหลักการไปปรับใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY